

Za 6 odstotkov letno naj bi se povečevale investicije.

Blagodejni učinki iz EU

Najboljši dokaz o tem, kako blagodejne učinke imajo večje povpraševanje iz EU in nizke cene surovin, je Srbija. Projekcije gospodarske rasti so se najbolj izboljšale prav za to državo, saj naj bi gospodarska rast v 2017 in 2018 znašala nad 3 odstotke, investicije pa naj bi se povečevale za 6 odstotkov letno. Cene naj bi se povečevale le še za 3 odstotke letno. Domača potrošnja še vedno precej zaostaja za predkrizno

in naj bi se hitreje povečevala ter s tem nadoknadila del zaostanka. Gospodarstvo je močno odvisno od gibanja cen surovin in mednarodnih tokov kapitala oziroma ugodne cene denarja. Država nima veliko manevrskega prostora pri javnih financah, saj je javni dolg pri 80 odstotkih, velik del tega je v tuji valuti (EUR).

Pripravila: Analitika GZS

Srbski trg raste, Srb pa želi maksimizirati vsak dinar

Narašča potrošnja tako primarnih kot sekundarnih dobrin, še vedno pa so problem previsoki davki in dostop do financiranja.

Stela Mihajlović

V začetku decembra so v Gorenju uradno najavili širitev proizvodne lokacije v Valjevu, kjer v naslednjih treh letih načrtujejo za 12 milijonov evrov naložb in tudi nove zaposlitve. »V ta namen smo kupili kompleks Novi Elind v stečaju, širiti pa nameravamo predvsem logistično in dobaviteljsko dejavnost ter izdelavo komponent,« pojasnjuje Branko Apat, član uprave Gorenja. Priložnost za slovenske dobavitelje vidijo predvsem v dobavi stiropora, tesnil, različnih komponent, kabelskih setov in podobnega.

Prodaja samo z bančno garancijo

Gorenje na srbskem trgu prodaja blago samo partnerjem, ki lahko izdajo bančne garancije. Tako poskušajo tveganja zaradi plačilne nediscipline karseda omejiti, partnerje pa še dodatno zavarovati tudi prek zavarovalnice SID. Zato večjih težav s plačili nikoli niso imeli, z ustrezno selekcijo pa so vzpostavili zanesljive partnerske odnose.

Težava: valutno tveganje

Petrol bo v prihodnjem obdobju v Srbiji investiral predvsem v širitev maloprodajne mreže ter v razvoj veleprodaje ter energetike. V Petrolu se v Srbiji srečujejo z valutnim tveganjem, čeprav je dinar v zadnjih dveh letih proti evru razmeroma stabilen, zato naftne derivate večinoma kupujejo v dinarjih.

Gorenje svojim več kot 160 dobaviteljem v Srbiji plačuje v dinarjih, s čimer se zavaruje pred padcem valute. S tem zmanjšujejo pretirano izpostavljenost nihanju tečaja, saj v dinarjih kupujejo toliko, kot prodajajo ali celo več.

Alternativa: 100-odstotni avansi

Ljubljanske mlekarne so v Srbiji šele od lani, tam prodajajo predvsem sladolede. Poslujejo le v evrih, prek stoo odstotnih avansov ali bančnih garancij, s čimer se izognejo težavam s plačilno disciplino.

Zaradi močne tržne konkurence je v minulem desetletju srbski potrošnik postal zahteven kupec, kar je izziv zlasti za proizvajalce blaga široke potrošnje. »Veliko več časa in sredstev vlagamo v komuniciranje, storitve in zagotavljanje dodane vrednosti, prilagojene potrošniškim skupinam,« so pojasnili v Gorenju, ki je v Srbiji vodilno po tržnem deležu.

»Srbskemu potrošniku je težko in mu bo čedalje težje ugoditi. Ima veliko možnost izbire, po drugi strani pa tudi do štirikrat nižje prihodke kot okoliške države, zato želi maksimizirati vrednost za vsak porabljeni dinar,« pravi Stanka Pejanović, direktorica Gorenja Beograd.

Dokaj nizka kupna moč precej zmanjšuje lojalnost kupcev, zato se podjetja zatekajo k obilici nakupnih ugodnosti, temelječih na cenovni konkurenčnosti. Gorenje tako v Srbiji ponuja 'kredit 360' - nakup na 36 obrokov brez obresti, brez obiska banke ali odprtja računa.

Srbski potrošnik daje prednost ceni pred kakovostjo, saj povprečna bruto plača v Srbiji znaša dobrih 500 evrov. Se pa stvari v zadnjih letih izboljšujejo, saj je zasebna potrošnja v primerjavi s letom 2013 zrasla za skoraj dva odstotka in v letu 2015 pomenila 74,7 odstotka BDP. Zaradi zmanjševanja zadolženosti narašča potrošnja tako primarnih kot sekundarnih dobrin, še vedno pa so problem previsoki davki in dostop do financiranja. gg

Foto: Depositphotos

Srbski potrošnik daje prednost ceni pred kakovostjo, saj povprečna bruto plača v Srbiji znaša dobrih 500 evrov.